

Rok na nowelizację czy nowe prawo?

Jak informowaliśmy na Geoforum.pl 10 lipca, Trybunał Konstytucyjny uznał przepisy Prawa geodezyjnego i kartograficznego dotyczące opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne za niezgodne z Konstytucją RP. Wyrok opublikowano 11 lipca. Zakwestionowany art. 40 ust. 5 pkt 1 lit. b straci moc równo za rok od tego dnia. Przepis ten upoważniał ministra właściwego ds. administracji publicznej do określenia w drodze rozporządzenia wysokości opłat za czynności związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Trybunał Konstytucyjny uznał, że opłaty te są daniną publiczną i powinny być precyzyjnie określone nie w rozporządzeniu, ale ustawie. W szczególności dotyczy to ustalenia ich wysokości. Główny Urząd Geodezji i Kartografii zapewnia, że przepisy zostaną poprawione

w ramach szerszej nowelizacji PgiK, nad którą prace toczą się od kilku miesięcy [więcej na s. 23].

Z kolei nowy prezes Geodezyjnej Izby Gospodarczej Rafał Piętka w liście do głównego geodety kraju z 9 lipca przekonuje, by wyrok TK potraktować jako pretekst nie do nowelizacji PgiK, ale do starannego napisania tej ustawy od nowa, tak by stanowiła ona swoisty kodeks zawodowy, wynik pracy administracji publicznej, badań naukowych oraz doświadczeń geodetów czynnie wykonujących swój zawód. Przypomina, że zakwestionowane przez Trybunał przepisy obowiązywały aż 15 lat, mimo że środowisko geodezyjne, z wykonawcami na czele, dostrzegało ich wadliwość. Wyjątkiem był GU-GiK, który jeszcze w 2009 r. zapewniał,

że kwestionowane zapisy „nie odbiegają pod względem legislacyjnym od standardu przyjętego przez ustawodawcę w procesie tworzenia prawa” (cytat z wypowiedzi ówczesnej GGK). Z drugiej strony prezes GIG docenia fakt, że nowy GGK zmienił stanowisko w tej sprawie. Zwraca także uwagę, że poparcie dla wniosku do TK zgłosiły wszystkie organizacje geodezyjne, i to one faktycznie odniosły wielki sukces, jak do tej pory bez precedensu w naszej dziedzinie. – Dziś mamy sytuację, w której to sądy powodują się na ustawę o finansach publicznych, na ordynację podatkową, ustawę o gospodarce nieruchomościami, prawo budowlane i inne, choć sprawy dotyczą geodezji i kartografii – pisze Rafał Piętka, podkreślając, jak bardzo w ostatnim czasie obniżyta się ranga PgiK.

AW

Łatwiejszego dostępu do kw nie będzie

Resort sprawiedliwości podtrzymuje stanowisko o braku przesłanek prawnych, by ułatwić geodetom dostęp do ksiąg wieczystych (kw). Wcześniej swoje poglądy w tej sprawie wyjaśniał już między innymi w pismach do głównego geodety kraju oraz Geodezyjnej Izby Gospodarczej. Tym razem o ułatwienie geodetom dostępu do kw zwrócił się Zarząd Główny Stowarzyszenia Geodetów Polskich, a odpowiedź ministerstwa opublikował dolnośląski WINGiK (pełną treść udostępniamy na Geoforum.pl 12 lipca). W ocenie Iwony Łapińskiej, zastępcy dyrektora Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości, obecnie obowiązujące przepisy „nie wydają się powodować istotnych utrudnień w uzyskaniu dostępu do akt ksiąg wieczystych przez geodetów”. Chodzi tu głównie o art. 36 ust. 4 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (okwił), który mówi, że akta księgi wieczystej może przeglądać osoba mająca interes prawny oraz notariusz. Przypomnijmy, że organizacje geodezyjne nieraz zwracały już uwagę, że zapis ten wymaga od geodetów każdorazowego udowadniania, iż mają interes prawny w uzyskaniu dostępu do kw.

Iwona Łapińska zauważa, że dodatkowym ułatwieniem dla geodetów powinien być § 203 regulaminu urzędowania sądów powszechnych, zgodnie z którym „prezes sądu okręgowego może ustalić,

w porozumieniu z właściwymi organizacjami zawodowymi notariuszy, rzeczoznawców majątkowych i geodetów określone dni i godziny udostępniania ksiąg wieczystych, akt tych ksiąg, ksiąg zamkniętych lub dokumentów przekazanych na przechowanie przez notariusza”. Przedstawicielka resortu sprawiedliwości dodaje, że organizacje geodezyjne (GIG, SGP i PGK), domagając się nowelizacji ustawy okwił, nie wskazują, czy § 203 jest wykorzystywany w praktyce. Nie wiadomo więc, czy geodeci mają utrudniony dostęp do kw pomimo obowiązywania tego przepisu, a może dlatego, że porozumienia, o których mówi ten paragraf, w ogóle nie są zawierane. Takiej umowy nie było choćby w przypadku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa, który podawany był przez GIG jako przykład utrudnionego dostępu do kw – zauważa urzędniczka.

Poza tym – kontynuuje Iwona Łapińska – nawet gdyby znowelizować ustawę okwił, jak chcą tego geodeci, i tak nie zyskają oni łatwiejszego dostępu do kw, bo ten jest często ograniczany ze względu na możliwości lokalowe. – Ponadto prawo określonej grupy zawodowej do wglądu do akt ksiąg wieczystych nie powinno być realizowane kosztem innych osób zainteresowanych dostępem do nich – konkluduje dyrektor Łapińska.

JK

Pół roku na przepisy wykonawcze

Ustawa z 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (DzU, poz. 829) nowelizuje m.in. Prawo geodezyjne i kartograficzne, deregulując dostęp do zawodu geodety i kartografa. Najważniejsze zmiany w PgiK dotyczą likwidacji egzaminów państwowych na uprawnienia zawodowe w zakresach 3 (pomiar podstawowe), 6 (redakcja map) i 7 (fotogrametria i teledetekcja). Uprawnienia takie bez egzaminów będą mogły otrzymać osoby posiadające odpowiedni dyplom ukończenia studiów wyższych. Minister administracji i cyfryzacji będzie jednak musiał wcześniej określić warunki, które powinny spełniać programy kształcenia. I choć ustawa wejdzie w życie 23 sierpnia, na przygotowanie i publikację nowego rozporządzenia ws. uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, które określi ww. zagadnienia, ustawodawca dał dodatkowy czas. Do chwili jego wejścia w życie (ale nie dłużej niż przez 6 mies.) będzie obowiązywał dotychczasowe rozporządzenie z 30 lipca 2003 r.

Dodatkowo nowelizacja skraca okres obowiązkowej praktyki we wszystkich siedmiu zakresach uprawnień o 2 lata dla osób z wykształceniem wyższym magisterskim i o rok dla osób z wykształceniem inżynierskim. Poza tym: definiuje prowadzenie i finansowanie dzienników praktyki zawodowej, porządkuje prowadzenie przez GUGiK centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe oraz reguluje prace Komisji Kwalifikacyjnej ds. uprawnień zawodowych. Więcej na s. 45.

AW